

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Chiromantia

Aristoteles

[Ulm], 21. Juli 1490

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-248621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-248621)

Dum diuersa diuersi de arte ci-
romancie scripserunt. Ego vo-
lēs ad certitudinē reducere cō-
fusa 7 dubia seu falsa relinque-
re-tractatū presentē compila-
ui in quo ita plane 7 lucide sic
potero artē pdictam ptracta-
bo 7 vt oīa que de ipa dicentē
ad certū ordinē reducantē 7 fa-
cilius inueniant. **T**ractatū hūc sub vndeci capitulis ter-
minabo. **P**rimo videndū est verū ista ars sit licita scdm
legē dei. **D**icendū ē quidē dicūt ipsam esse illicitā hac ra-
tione: qz oīs diuinitio ē illicita scdm legē dei. **U**nde in le-
ge pceptū fuit a deo maleficos et diuinos nō paciēris vi-
uere sup terrā. **T**ales autē esse videntē qui de futuris se in-
tromittunt pdicendo p signa reperta in manib⁹ vnde vi-
detur esse illicita. **S**icut piromancia que ē de diuinitioe
que fit in igne: et sicut geomantia que fit p pūctuationes
factas in terra vel in aliquo alio loco sicut in tabula vel
pgameno et sic de alijs multis sciētijis p quas fit diuina-
tio: quas prēt p ecclesiam esse reprobatas 7 cōdemnatas.
Alij dicunt eā non esse illicitā qz aristoteles tradidit artē
phisonomie p quā docet iudicare de hoīe vel muliere q̄
lis sit in moribus p liniāmēta in facie reperta et figuram
faciei. **C**ū igit illa sit sine pctō quare ista p quā dat iudi-
ciū p signa manus nō poterit esse sine pctō. **M**anus enī
post faciē est ps delicatior et organū organoz scdm phm
tertio de anima circa finē: p quā melius potest dare iudi-
ciū vt videt. **I**tem phus in .iiii. libro de aīalibus de hac
arte facit mentionē dicēs **S**i linee manus sunt longe vel
tres scindentes concavū manū vel palmā significant lō-
gitudinē vite. **B**reues verō paucitatē vite significant. **I**tē
a ii

Albertus qui fuit magnus phus eam dicit sub sciētia na-
turali ⁊ sub phia comprehendī: licet ponat hoc sub dubio
Vidēt mihi adhuc q̄ hec scia sit licita. Si videns p̄ sig-
na manus aliquis predicat de moribus et inclinationib⁹
naturalib⁹ hoibus vt puta q̄ talis qui habet talia signa:
naturaliter sit luxuriosus vel largus ⁊ hmōi. Si tñ talia
p̄dicent de necessitate p̄pter hmōi signa euenire. p̄ signa
huius artis de oibus alijs pōt dici q̄ hoc inclināf ad ta-
lia vel ad aliqua que faciendo deuenient ad illa sicut ad
suspendendū et hmōi. **M**odus iudicandi p̄ hanc artē est
q̄ manus primo lauet aqua calida et fricet donec cutis
extrahet: deinde siccata fricet. Et scōm lineas apparen-
tes satis ⁊ eoz colores detur iudiciū. Item scias q̄ cerci-
us iudiciū datur p̄ manifesta signa cōcurrentia vel faciē-
tia ad vnū iudiciū enī p̄ vnū signū datū et alia signa si
essent contraria parū valerent. Item scias iudiciū cerci-
us dare p̄ lineas principales et magnas: quā p̄ alias mi-
nutas non certificant sic. **U**nde tot scripta sunt de ciro-
mancia: quantū ad paruas lineas vel parua signa q̄ cre-
do multa falsa i multis artibus de ciromancia factus cō-
tineri. Item dicūt quidē q̄ tpe estiuo dextra viri magis
manifestat. **T**pe vero hyemali sinistra mulieris nō fallit
Item dicūt quidē q̄ dextra viri vere auguriat. **D**extra
vero mulieris instantiā inducit. Item diē solis ⁊ diem io-
uis vir vendicat. **D**iem solis et diem veneris mulier ap-
probat. **D**icitur autē ciromancia a ciro q̄ est manus et
manes vel mainos qd̄ est diuinitio per manus facta.
Consequenter linee manus sunt diuidende. **N**ota igit̄
q̄ linearū manus quidē sunt naturales tñ. **Q**uidē natu-
rales et accidētales simul. **Q**uidē accidētales tñ. **N**atu-
rales tantum due sunt que naturaliter insunt cuiuslibet
hominis manu: et effectum siue de p̄terito siue de p̄nti siue

de futuro denūciat. **A**ccidentalis et naturalis simul sunt ille que ex nimio calore vl' frigore siue ex defectu sanguinis vel ex aliquo accidentali venerūt: et iste nō sunt generales oibus nec semp reperiri in illo in quo habēt esse sed qñqz sic et qñqz non. **S**ecōm prima duo genera linearū danda sunt iudicia tñ. **T**ertiu genus semp fallit in oibus. **A**ccidētales sūt lineas sic cognoscas si videris eas nō coherentes et tñ subtiles. et accidētales naturales esse scias. has igitur p̄mittas ne falsum incurras. **D**e alijs dicendū est. et primo et principaliter de lineis naturalib⁹. **L**inee naturales i planicie palme quatuor sunt. **P**rima et principalis dicitur linea vite. **E**t ē illa que circuit pollicē ad radicem eius principū: id est a radice indicis: et tēdit inferius ad coniuncturā manus vl' brachij: et est communiter magis acurata quā recta. **S**uperiorē partem man⁹ voco illā que est inter indicem et pollicem. **I**tem longitudo est: a digitis p̄cedendo vsqz ad brachium. **L**atitudo a spacio quō est inter pollicem et indicē vsqz ad mole manus: cū quo homo p̄cutit. patet igit q̄ longitudo manus est maior latitudine. **S**ecunda linea naturalis vocat̄ mēsalis. **E**st enī illa que p̄ latitudinē manus p̄cedit ad radices digitorū: et principū huius linee est in radice indicis vel aliqñ est cū radice mediij digiti. **E**t finis eius est in radice auricularis. dicit̄ enī mēsalis qz indirectū p̄ manus latitudinē vt mensa p̄cedit. **T**ercia linea naturalis ē illa que p̄tenditur in lineā vite et mensalē. et egredit̄ a principio linee vite: qñqz a principio mensalis qz iste tres linee qñqz ab eodē habent inchoationē: qñqz earū tñ due qñqz omēs ab inuicem sepantur. **T**endit̄ igit̄ hec linea p̄ mediū palme infer⁹ versus mole palme. inter lineam vite et lineā mensalē et p̄cedit i latitudinē man⁹ et vocatur tabularis qz p̄stituitur tabule ē vel qz p̄ tabulā man⁹

transit. **Q**uarta linea naturalis est illa que incipit a linea mensali aliqui in principio eius: aliqui a loco appinquo principio et scindit lineam tabularem quasi per medium et tendit versus lineam vite: et vadit ista per longitudinem manus et vocatur linea prosperitatis. **S**cias autem quod de ista linea aliqui libri non faciunt mentionem nec computant eam inter lineas naturales. **S**ed lineam prosperitatis dicunt esse lineam tabularem seu medianam quod idem est. **E**t sic secundum illos non essent nisi tres lineae naturales. **E**t scias quod tabula manus dicitur illud spacium quod est inter mensalem et tabularem procedendo versus inferiorem sic quod tota pinguedo a concavo palme inferius potest dici tabula manuum. **C**um predictis quatuor lineis tibi describo quia hijs bene ymaginatis lineis cito possunt intelligi omnia que ad hec in arte dicuntur saltem principalia.

De significatione lineae vite primo dicendum. **S**i enim linea vite est bene facta et colorata et longa: versusque ad receptam manus seu lacertam significat longam vitam: et si brevis: breuem vitam. **I**tem quoniam est bene colorata: significat sanitatem vite. **E**t si sit rubicunda a parte superiori: significat infirmitatem capitis. **S**i vero e contra: ventris prolesione vel infirmitatem inferiorum partium. **I**tem si sit a parte superiori magis lata quam a parte inferiori: significat illum esse bastardum vel spurium. **I**tem si in linea vite apparet unum oculus: si duo oculos perdet. **I**tem si multe rivule eam sciunt regiones multas visurum denunciat vel vidisse. **V**el secundum alios grauiam et infirmitates secundum quod magis vel minus sciunt illam. **I**tem scias quod ille lineae non solum ea que dicta sunt immo alia quae plura contingere dicunt. **Q**uando in fine lineae vite est hec figura γ si cum apertura versus pollicem dirigatur argumentum diuiciarum et dignitatum significat: maxime si sint plures. **S**i autem versus ictus manus eadem damna et infortuna fit. **I**tem si linea vite in radice plures lineas ad